

Minister
Zdrowia

ZPN.050.27.2026.GM
Warszawa, 09 lipca 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 17850 Posła Jarosława Wałęsy w sprawie stworzenia Narodowej Strategii Zdrowia Mężczyzn, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Ad 1. Czy Ministerstwo Zdrowia prowadzi obecnie prace nad kompleksową strategią dotyczącą zdrowia chłopców i mężczyzn?

Ministerstwo Zdrowia nie prowadzi obecnie prac nad odrębną, kompleksową strategią dotyczącą zdrowia chłopców i mężczyzn. Problematyka zdrowia mężczyzn jest jednak uwzględniana w realizowanych programach zdrowotnych, strategiach sektorowych oraz działaniach systemowych ukierunkowanych na poprawę wczesnego wykrywania chorób, zwiększenie skuteczności leczenia oraz ograniczenie przedwczesnej umieralności.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizację Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026. Narodowy Program Zdrowia jest podstawowym dokumentem strategicznym państwa w obszarze zdrowia publicznego, wyznaczającym kierunki działań służących poprawie zdrowia społeczeństwa oraz ograniczaniu nierówności w zdrowiu. Celem strategicznym NPZ jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu poprzez tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu na wszystkich etapach życia.

Istotnym obszarem realizacji NPZ są działania z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób, obejmujące m.in. upowszechnianie zdrowego stylu życia,

ograniczanie czynników ryzyka oraz wzmacnianie postaw prozdrowotnych w społeczeństwie. Trwają obecnie prace nad nową edycją programu, na lata 2027-2036.

- realizację Narodowego Programu Chorób Układu Krążenia na lata 2022–2032, obejmującego przedsięwzięcia w zakresie profilaktyki, wczesnego wykrywania, leczenia oraz organizacji opieki nad pacjentami z chorobami układu krążenia;
- wdrażanie rozwiązań wynikających z ustawy o Krajowej Sieci Kardiologicznej, zapewniającej skoordynowaną opiekę kardiologiczną;
- realizację Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020–2030 oraz wdrażanie Krajowej Sieci Onkologicznej, w tym rozwój ścieżek pacjenta dla raka gruczołu krokowego i raka pęcherza moczowego;
- działania profilaktyczne i diagnostyczne realizowane w podstawowej opiece zdrowotnej, w szczególności program „Moje Zdrowie – Bilans Zdrowia Osoby Dorosłej”;
- rozwój opieki koordynowanej w POZ;
- działania na rzecz poprawy zdrowia psychicznego realizowane w ramach systemu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień oraz Centrów Zdrowia Psychicznego.

W obszarze onkologii szczególne znaczenie mają działania związane z profilaktyką nowotworów urologicznych. Zgodnie z Narodową Strategią Onkologiczną planowane jest uruchomienie w 2028 r. finansowanego przez NFZ programu badań przesiewowych raka gruczołu krokowego dla mężczyzn z grup wysokiego ryzyka. Jednocześnie Polska uczestniczy w europejskim projekcie pilotażowym PRAISE-U, którego wyniki i rekomendacje zostaną wykorzystane podczas opracowywania krajowego programu przesiewowego.

Prowadzone są również działania związane z wdrożeniem nowego programu badań przesiewowych raka płuca z wykorzystaniem niskodawkowej tomografii komputerowej, skierowanego do osób należących do grup podwyższonego ryzyka zachorowania, w tym wielu mężczyzn z wieloletnią historią palenia tytoniu.

Problematyka zdrowia neurologicznego chłopców i mężczyzn jest natomiast uwzględniana w działaniach realizowanych w ramach priorytetu Ministra Zdrowia „Zdrowe serce – zdrowy mózg”, obejmującego rozwój diagnostyki, leczenia i profilaktyki chorób neurologicznych oraz sercowo-naczyniowych.

Ad 2. Czy Ministerstwo rozważa stworzenie Narodowej Strategii Zdrowia Mężczyzn, a jeżeli tak, w jakim terminie mogłyby rozpocząć się prace nad tym dokumentem?

Obecnie Ministerstwo Zdrowia nie prowadzi działań nad opracowaniem odrębnej Narodowej Strategii Zdrowia Mężczyzn i nie określono terminu rozpoczęcia takich prac.

Resort zdrowia realizuje działania dotyczące zdrowia mężczyzn w ramach istniejących polityk publicznych, programów zdrowotnych i rozwiązań systemowych obejmujących całą populację. Przyjęte podejście zakłada uwzględnianie specyficznych potrzeb zdrowotnych poszczególnych grup pacjentów, w tym mężczyzn, w ramach już funkcjonujących strategii i programów.

Dotyczy to w szczególności Narodowego Programu Zdrowia, Narodowej Strategii Onkologicznej, Narodowego Programu Chorób Układu Krążenia, działań realizowanych w podstawowej opiece zdrowotnej, opiece koordynowanej oraz rozwiązań związanych z funkcjonowaniem Krajowej Sieci Onkologicznej i Krajowej Sieci Kardiologicznej.

Jednocześnie Ministerstwo Zdrowia monitoruje potrzeby zdrowotne społeczeństwa i analizuje efektywność prowadzonych działań. Wyniki tych analiz będą uwzględniane przy projektowaniu przyszłych rozwiązań systemowych służących poprawie stanu zdrowia populacji, w tym zdrowia mężczyzn.

Ad 3. Jaki jest udział mężczyzn w poszczególnych programach profilaktycznych finansowanych ze środków publicznych, w tym w programie „Moje Zdrowie”?

Udział mężczyzn w programach profilaktycznych finansowanych ze środków publicznych różni się w zależności od charakteru programu.

W programie „Moje Zdrowie – Bilans Zdrowia Osoby Dorosłej”, realizowanym od 5 maja 2025 r. w podstawowej opiece zdrowotnej, według danych przekazanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia liczba niepowtarzalnych uczestników wyniosła:

- w 2025 r. – 526 925 mężczyzn i 934 700 kobiet, co oznacza udział mężczyzn na poziomie ok. 36%;
- w 2026 r. (według dostępnych danych) – 383 382 mężczyzn i 571 658 kobiet, co oznacza udział mężczyzn na poziomie ok. 40%.

Program obejmuje ocenę stanu zdrowia, identyfikację czynników ryzyka oraz wykonywanie badań diagnostycznych dostosowanych do wieku i potrzeb zdrowotnych pacjenta. W przypadku mężczyzn po 50. roku życia możliwe jest m.in. wykonanie oznaczenia PSA.

W ramach programu profilaktyki chorób układu krążenia (ChUK) udział mężczyzn wśród osób objętych badaniami wynosił:

- 41% w 2024 r.,
- 42% w 2025 r.,

- 42% w okresie styczeń–maj 2026 r.

W programie przesiewowym raka jelita grubego udział mężczyzn stanowił 44% uczestników, podczas gdy kobiety stanowiły 56% osób objętych badaniami. W latach 2024–2026 (styczeń–maj) badaniami objęto łącznie 205 318 osób. W tym samym okresie nowotwór rozpoznano u 988 mężczyzn oraz 739 kobiet.

Niezależnie od powyższego, w ramach Narodowego Programu Chorób Układu Krążenia analizowane są dane pochodzące z ankiety „10 dla Serca” dostępnej w aplikacji mojejKP. Analiza obejmująca okres od 17 lipca 2025 r. do 31 stycznia 2026 r. objęła 157 893 ankiety. Wśród respondentów 33,81% stanowili mężczyźni, a 66,19% kobiety. Wyniki wskazują na potrzebę dalszego wzmacniania działań zachęcających mężczyzn do korzystania z narzędzi profilaktycznych i uczestnictwa w badaniach.

Jednocześnie należy podkreślić, że mężczyźni charakteryzują się wyższą umieralnością i krótszym przeciętnym dalszym trwaniem życia niż kobiety. Według Map Potrzeb Zdrowotnych przeciętne dalsze trwanie życia przy urodzeniu wynosiło 74,07 lat dla mężczyzn i 81,75 lat dla kobiet, co uzasadnia podejmowanie działań zwiększających udział mężczyzn w profilaktyce zdrowotnej.

Ad 4. Jakie działania Ministerstwo planuje podjąć, aby zwiększyć udział mężczyzn w badaniach profilaktycznych i przesiewowych?

Ministerstwo Zdrowia realizuje i rozwija szereg działań mających na celu zwiększenie zgłaszalności społeczeństwa na świadczenia profilaktyczne, w tym również zwiększenie udziału mężczyzn w badaniach profilaktycznych i przesiewowych.

Jednym z podstawowych instrumentów jest program „Moje Zdrowie – Bilans Zdrowia Osoby Dorosłej”, który umożliwia identyfikację czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych oraz wdrożenie indywidualnych działań profilaktycznych.

Istotną rolę odgrywa także rozwój opieki koordynowanej w POZ, która zwiększa dostęp pacjentów do badań diagnostycznych, porad edukacyjnych, konsultacji specjalistycznych i dietetycznych.

W ramach Narodowego Programu Chorób Układu Krążenia kontynuowany będzie rozwój narzędzi cyfrowych wspierających profilaktykę, w tym koncepcji „10 dla Serca”, rozwijanej obecnie w kierunku szerszego programu „10 dla Zdrowia”. Planowane jest wdrożenie kolejnych funkcjonalności, takich jak „Wiek Serca”, kalkulatory ryzyka sercowo-naczyniowego oraz rozwój systemu spersonalizowanych rekomendacji zdrowotnych.

W obszarze onkologii działania obejmują m.in.:

- przygotowanie programu badań przesiewowych raka prostaty dla mężczyzn z grup wysokiego ryzyka;
- wdrożenie programu badań przesiewowych raka płuca z wykorzystaniem niskodawkowej tomografii komputerowej;
- rozwój Narodowego Portalu Onkologicznego;
- wykorzystanie Internetowego Konta Pacjenta i aplikacji mojeIKP do kierowania indywidualnych komunikatów przypominających o badaniach profilaktycznych.

Ważnym elementem działań jest również rozwój narzędzi informacyjnych dla pacjentów, takich jak planowany portal kardiologia.gov.pl, Narodowy Portal Onkologiczny, Akademia NFZ, portal Diety NFZ czy Telefoniczna Informacja Pacjenta.

Ponadto Narodowy Fundusz Zdrowia realizuje działania edukacyjne podczas wydarzeń profilaktycznych organizowanych na terenie całego kraju, w tym warsztaty samobadania jąder, akcje promujące profilaktykę nowotworów oraz działania kierowane do mieszkańców terenów o utrudnionym dostępie do świadczeń zdrowotnych.

Ad 5. Czy planowane są kampanie zdrowotne kierowane specjalnie do mężczyzn, przygotowane na podstawie badań dotyczących skutecznych sposobów komunikacji z tą grupą?

Ministerstwo Zdrowia oraz podległe jednostki prowadzą działania komunikacyjne i edukacyjne dotyczące profilaktyki zdrowotnej, w tym działania adresowane do mężczyzn.

Do końca 2026 r. planowane są m.in.:

- audycje edukacyjne w programach śniadaniowych poświęcone profilaktyce nowotworów męskich;
- wysyłka powiadomień PUSH do użytkowników aplikacji mojeIKP zachęcających do korzystania z badań profilaktycznych;
- ogólnopolska kampania realizowana w ramach akcji „Movember”, obejmująca w szczególności działania w przestrzeni cyfrowej;
- lokowanie treści edukacyjnych dotyczących zdrowia mężczyzn w popularnych serialach telewizyjnych.

Jednocześnie większość działań informacyjnych realizowanych przez Ministerstwo Zdrowia ma charakter populacyjny i jest kierowana do całego społeczeństwa, przy jednoczesnym uwzględnianiu specyfiki poszczególnych grup odbiorców.

Dodatkowo Narodowy Fundusz Zdrowia prowadzi szereg działań skierowanych bezpośrednio do mężczyzn. W ramach akcji Movember realizowane są kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki raka prostaty i raka jąder, we współpracy m.in. z klubami sportowymi, służbami mundurowymi, samorządami i organizacjami społecznymi.

NFZ opracował również publikację „Poradnik Pacjenta – Profilaktyka to męska sprawa”, poświęconą profilaktyce zdrowotnej mężczyzn. W listopadzie 2024 r. w ramach kampanii „Profilaktyka to (też) męska sprawa” skierowano mailing informacyjny do około 1 mln mężczyzn zachęcający do wykonywania badań profilaktycznych i regularnej kontroli stanu zdrowia.

Działania edukacyjne prowadzone są także za pośrednictwem Akademii NFZ, kanału YouTube „Akademia NFZ”, mediów społecznościowych, Telefonicznej Informacji Pacjenta, portalu Diety NFZ oraz licznych wydarzeń profilaktycznych realizowanych na terenie całego kraju.

Prowadzone i planowane działania uwzględniają konieczność dostosowywania form i kanałów komunikacji do różnych grup odbiorców. Celem tych działań jest zwiększenie skuteczności przekazu zdrowotnego, budowanie świadomości zdrowotnej oraz zwiększenie udziału mężczyzn w badaniach profilaktycznych i przesiewowych.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/